

M.M.V. IVAN SMEULDERS EN EMILE VERSTRAETEN

Horizon

**“Een probleem dat je niet kan
oplossen met een goeie
gitaar is ofwel onoplosbaar
ofwel geen probleem.”**

ANONIEM

Inhoud

De gitaarakkoorden De gevaren van zes snaren

Gitaarmethodiek

Onderdelen van je gitaar

De ligging van de snaren

Het stemmen van je gitaar

De gitaarakkoorden

De mannen

Bart Peeters

'Poolijs' / 'She goes nana' / 'I'm into folk' / 'Brood voor
morgenvroeg' / 'Wat nog komen zou' / 'Lepeltjesgewijs' /
'Tot je weer van me houdt'

Luc De Vos

'Mia' / 'Lieve kleine piranha'

Kris Wauters

'Daar gaat ze' / 'Domino'

Tom Van Laere

'Rags 'n' run' / 'Einstein brain'

Sam Valkenborgh

'Kvraagetaan' / 'Ongelukkig'

Thé Lau

'Blauw' / 'Iedereen is van de wereld'

Henny Vrienten

'Sinds een dag of 2 (32 jaar)' / 'Is dit alles'

Thomas Acda

'Niet of nooit geweest' / 'Laat me slapen'

Wannes Cappelle

'Ploegsteert' / 'Naar de Wuppe'

Raymond van het Groenewoud

'Liefde voor muziek' / 'Vlaanderen boven'

Douwe Bob

'Multicoloured Angels'

Meskerem Mees

'Joe' / 'Charlemagne'

Meer klassiekers

De Mens

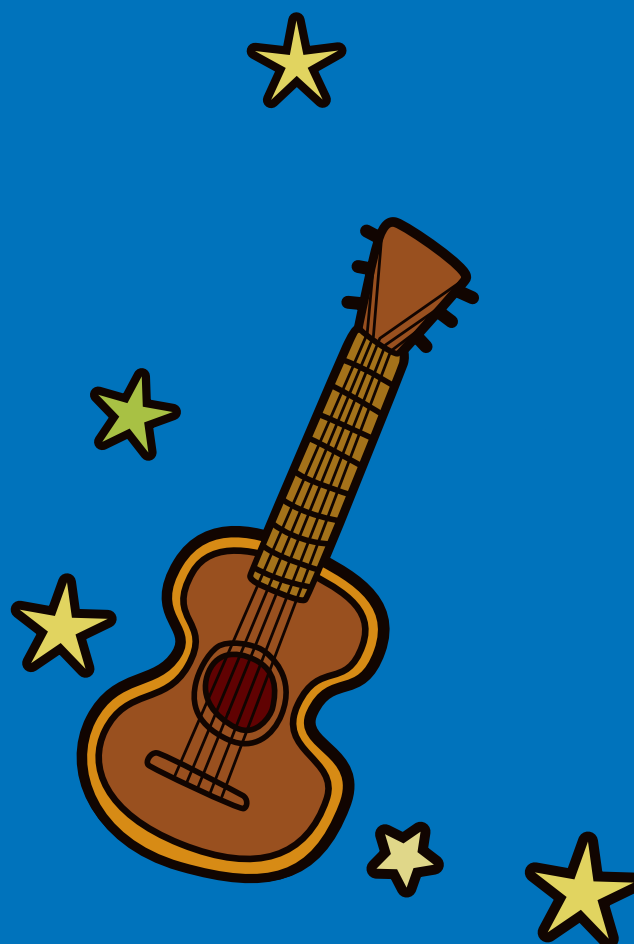
'Dit is mijn huis' / 'Jeroen Brouwers (schrijft een boek)'

Novastar

'The best is yet to come' / 'Wrong'

Noordkaap

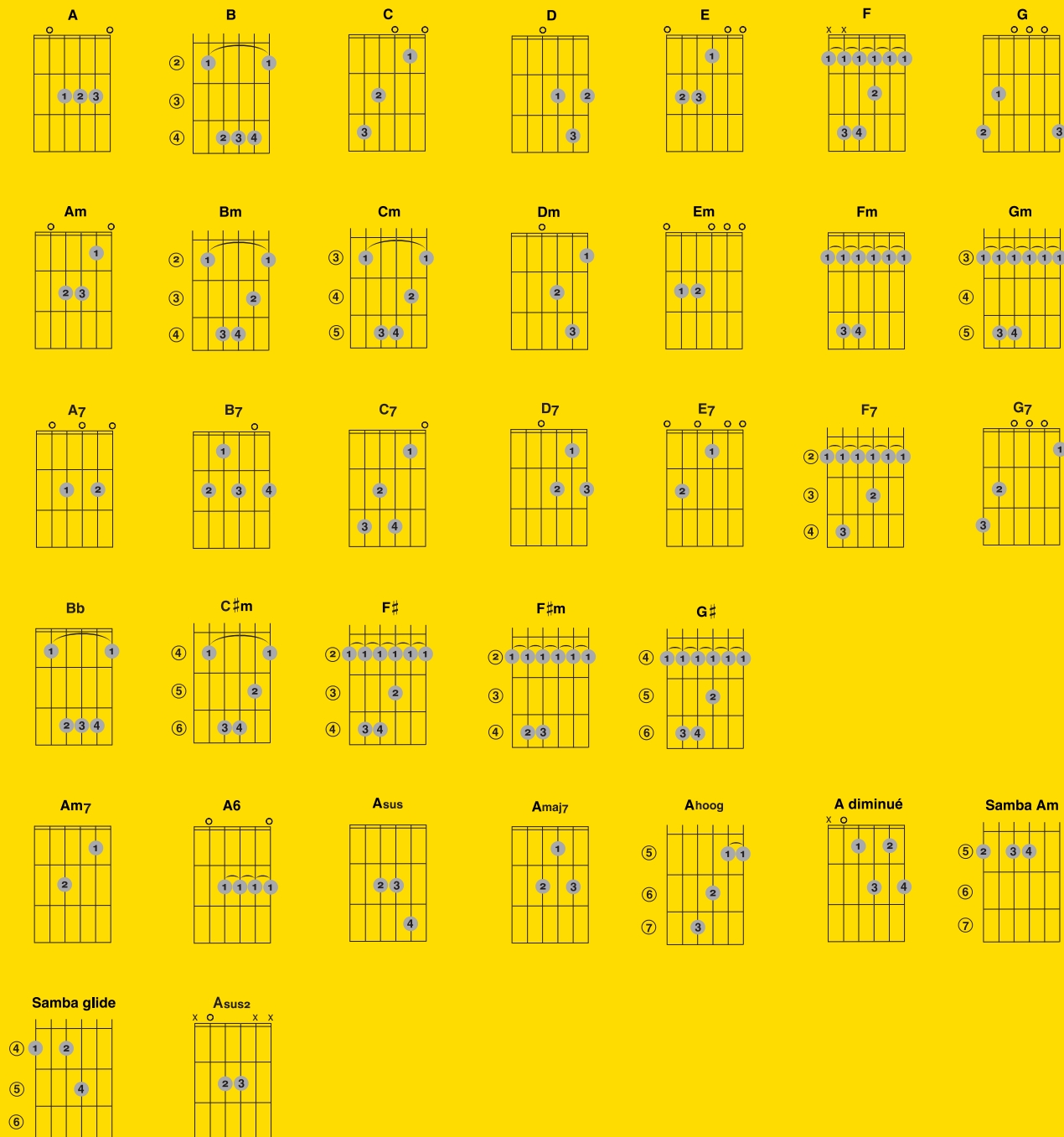
'Ik hou van u'

RAVES
'08

De gitaarakkoorden

De gevaren van zes snaren

Ergens begin jaren 80 van de vorige eeuw liep ik een bekende muzikwinkler binnen en schrok me een hoedje. Er stonden nauwelijks nog gitaren, iedereen stond synthesizers uit te pakken.

Ik vroeg de baas of er nog nieuwe modellen binnen waren gekomen en hij antwoordde droog: “O, maar gitaren, daar zijn we zo goed als mee gestopt. Vanaf nu draait het allemaal om synthesizers.” In mijn ooghoek zag ik iemand een synthesizer proberen die je gitaargewijs om je hals kon hangen. Belachelijker kon niet.

Ik was compleet verbouwereerd. Het leek alsof een handlanger van God me zei: “Vrouwen? Daar zijn we mee gestopt, het heeft geen zin om die nog langer in productie te nemen.” Hoe konden ze een van de beste uitvindingen na het vuur en het wiel uit de handel halen? Zes snaren op een plank, waarop je nooit uitgestudeerd raakt en waarmee volledige generaties muzikanten een *soulprint* van hun hart maakten.

Gelukkig is het nooit zover gekomen, maar ik voelde me toen eventjes heel stuurloos. Nog meer dan een piano kan een gitaar een wereld oproepen, haarfijn de bedoeling van een liedje definiëren, de ziel van de speler blootleggen. Gelukkig beginnen er nog elke dag overal in de wereld mensen gitaar te spelen.

Dit boek richt zich voor alle duidelijkheid tot *beginnende* gitaargoden. Het geheim van de linkshandige *bendings* van Jimi Hendrix wordt hier niet ontsluit, de effectenpedalen van The Edge worden niet nageteld of toegelicht. *Leren gitaar spelen* richt zich tot mensen die zich graag op heldere wijze de basis van het gitaarspelen eigen willen maken. Lees het boek, neem er een gitaar bij en voor je het weet speel je feilloos alle nummers uit het songbook waarmee het boek eindigt.

Omdat gitaristen een eigen wereld uitademen, vind je ook een handvol gesprekken met enkele prominente spelers uit de meest uiteenlopende hoeken van de muziek der Lage Landen, die echter één ding gemeen hebben: ze gebruiken de gitaar als werktuig om songs te maken, niet als wapen om de virtuositeit mee uit te hangen.

Om ze te bedanken voor hun medewerking heb ik er op mijn tekeningen voor gezorgd dat alle geïnterviewden er knapper op staan dan ze in werkelijkheid zijn. Dat was echt nodig.

Veel succes & plezier!

Bart Peeters

Of het een idee was om een gitaarboek voor beginners te maken? Een geüpdatete en geüpgradede versie van het roemruchte gitaarboekje van Nonkel Bob, de hand-leiding waarmee tal van ondertussen niet meer zo jonge en mooie Vlaamse pop- en rockgoden in de vorige eeuw hun eerste akkoorden leerden spelen? En het in een opstoot van barmhartigheid en missioneringsdrang maar meteen open te gooien naar Nederland?

Dat was het.

Meer nog: ook Bart Peeters, eminent slaggitarist, liedjesschrijver, volkszanger en allround mediafenomeen vond het een goed

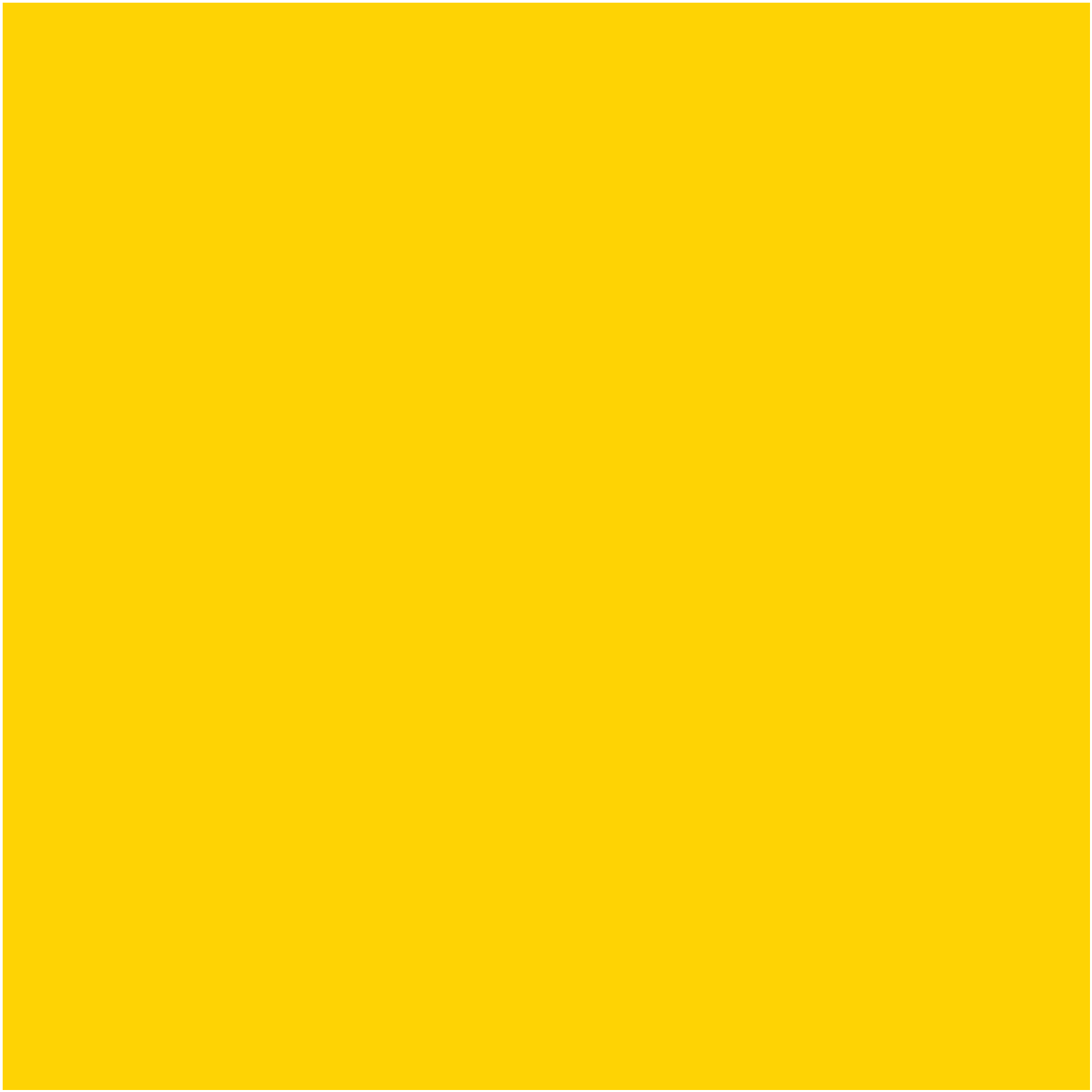
idee en zei zijn medewerking toe. In één moeite door onthulde hij ook een van zijn tot nu toe onbekend gebleven persoonlijkheden: die van schilder-portrettist, in de grote traditie der Vlaamse primitieven.

Koppen werden bij elkaar gestoken. Een transparante en efficiënte gitaarmethode werd gezocht en gevonden. Een roedel gewaardeerde gitaristen-songwriters van de Lage Landen werd in een hoek gedreven, op de rooster gelegd en door Bart voor de eeuwigheid vastgelegd. Keukengeheimen werden ontfutseld, tips prijsgegeven. Een verzameling quotes van bekende en minder bekende internationale gitaar- en songwriter-grootheden werd bijeengesprokkeld.

32 speelbare evergreens, songtekst en akkoorden, van Vlaamse en Nederlandse artiesten werden geselecteerd. En beloftes werden gemaakt. Andere mannen die 40 worden, kopen een Harley of doen hun vrouw van de hand. Ik heb plechtig beloofd om na jaren van *gitaristieke* schijnbewegingen en gitaarloos in bands zingen eindelijk zelf de gitaar eens deftig ter hand te nemen. Aan mijn dochters nog wel. Dochters. Wie er heeft weet wat dat betekent. Er is geen weg terug.

Laat het eeltkweken een aanvang nemen!

Yurek Onzia

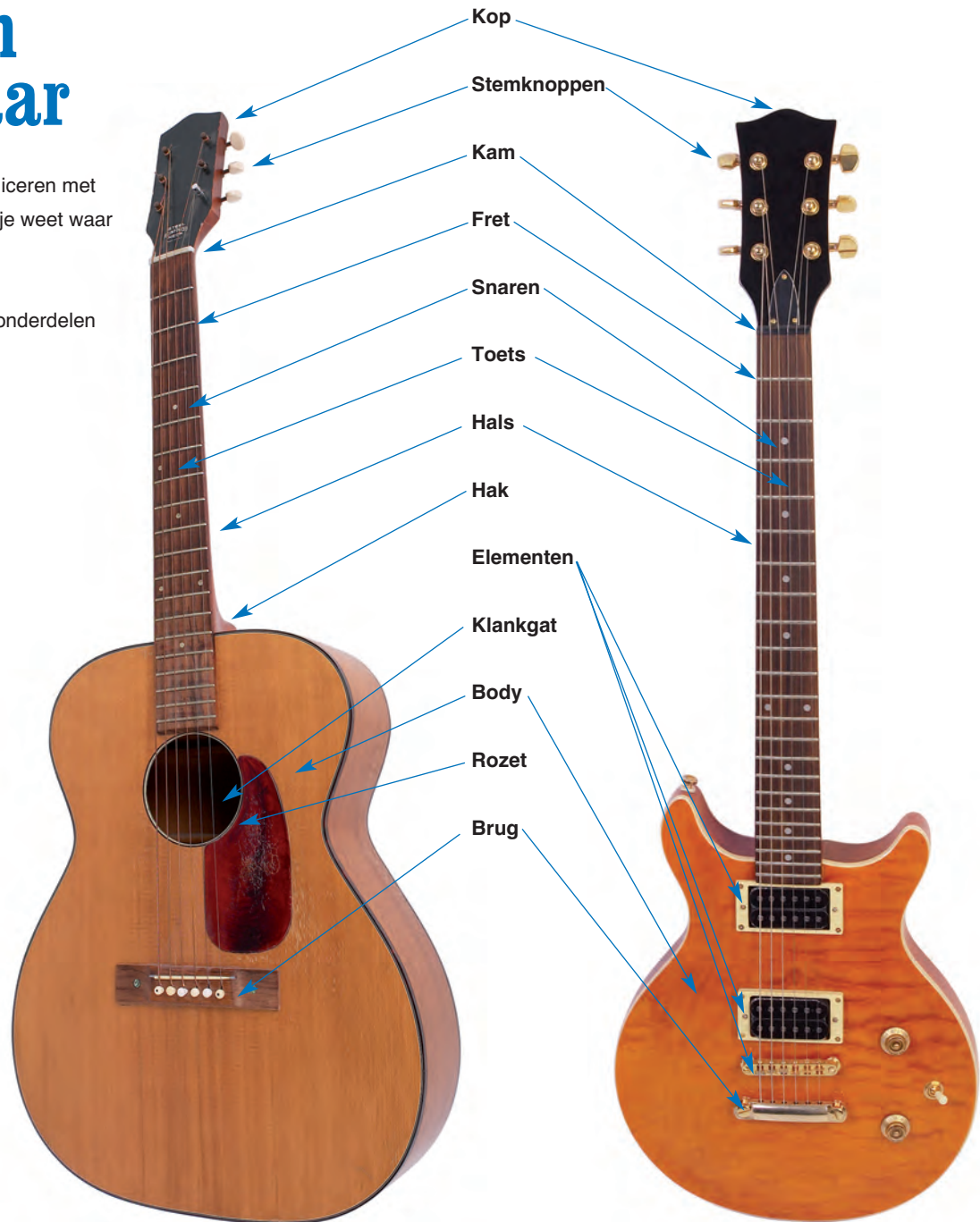

Gitaarmethodiek

Onderdelen van je gitaar

Om een beetje te kunnen communiceren met andere gitaristen is het handig als je weet waar je het over hebt.

Hiernaast vind je de belangrijkste onderdelen van je gitaar.

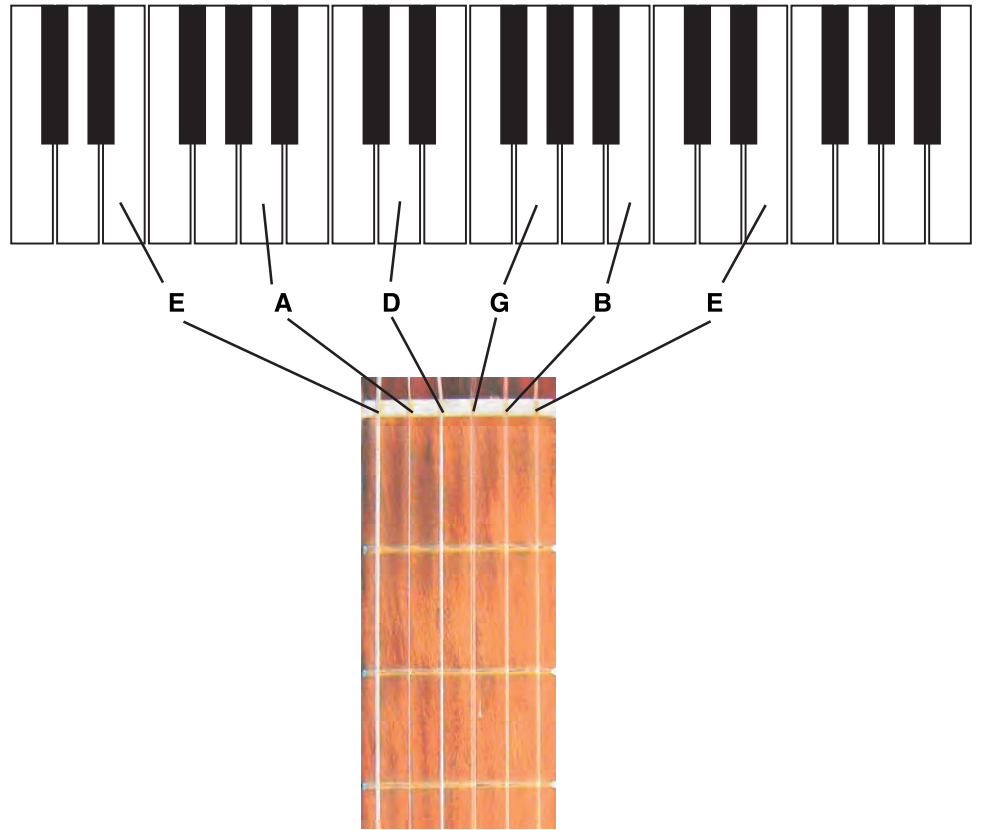

De ligging van de snaren

Een gitaar heeft zes snaren.

De dikste en zesde snaar is de lage E (mi), daarna volgen de A-snaar (la), de D-snaar (re), de G-snaar (sol), de B-snaar (si) en de hoge E (mi).

Deze ligging kan je makkelijk onthouden met het simpele trucje 'Een Aap Die Geen Bananen Eet'.

Het stemmen van je gitaar

Er zijn tal van manieren om je gitaar te stemmen. Joni Mitchell, de oermoeder der vrouwelijke songwriters, zegt dat ze meer dan 50 verschillende gitaarstemmingen gebruikt. Dat zou ons (en jou) werkelijk te ver leiden. Daarom beperken wij ons hier tot de meest gebruikte stemming, de zogenaamde *standaard-tuning*.

Uiteraard kan je om je gitaar te stemmen altijd gebruikmaken van een stembakje: snel en altijd juist. Vooral als je live speelt is dit erg handig.

- 14 Wil je op het gehoor stemmen, dan moet je de dikste snaar afstemmen op een la (A)-toon. Die hoor je als je een stemvork aanslaat, je kan ze ook vinden op een piano, blokfluit of melodica.

We beginnen altijd te stemmen met de dikste snaar, de 6de of lage E (mi), en dalen zo af naar beneden.

Het stemmen zelf gebeurt als volgt:

Druk je de snaar in het vijfde vak op je gitaarhals in, dan krijg je steeds de toonhoogte van de volgende snaar.

Alleen om de toon van de tweede snaar (B) te verkrijgen moet je in het vierde vak de derde snaar (G) indrukken.

Proef op de som:

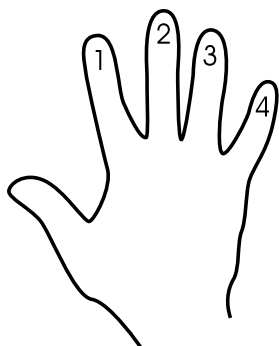
Wil je na het stemmen controleren of je snaren helemaal juist gestemd zijn, dan ga je als volgt te werk. Sla de eerste snaar (hoge E) aan en daarna de zesde snaar (lage E): deze verschillen precies twee octaven en moeten daarom gelijk (de ene hoog en de andere laag) klinken.

Als je daarna het tweede vakje van de vierde snaar (D) indrukt, moet je opnieuw een E krijgen. Deze E bevindt zich qua klank tussen de twee andere E-snaren. Met andere woorden: ze verschilt precies een octaaf met de hoge E en een octaaf met de lage E. Als je de drie E's nu samen aanslaat en ze klinken mooi samen, is je gitaar gestemd zoals het hoort. Is dit niet het geval, dan moet je gewoon van voren af aan beginnen.

De gitaar-akkoorden

Opgelet: de vingers van je linkerhand heten voortaan 1, 2, 3 en 4.

- 1 = wijsvinger
 - 2 = middelvinger
 - 3 = ringvinger
 - 4 = pink
- Een losse snaar = o

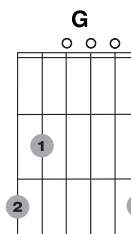
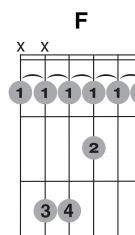
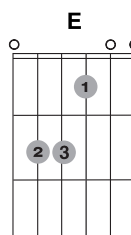
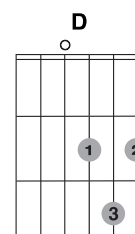
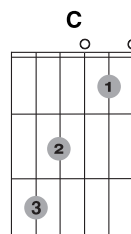
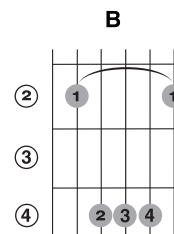
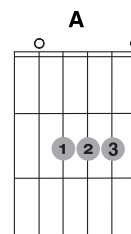
Basisakkoorden groot (majeur) en klein (mineur)

Basisakkoorden groot (majeur)

Als we eens begonnen bij de basisakkoorden! Je kan elk gitaarakkoord in twee basisvormen spelen. Speel je het in groot of majeur, dan klinkt het open, vol, dominant en eerder vrolijk. Speel je het klein of in mineur, dan klinkt het ook werkelijk kleiner, verminderd en een beetje melancholisch.

Dit zijn de basisakkoorden in groot/majeur:

A (la), B (si), C (do), D (re), E (mi), F (fa), G (sol).

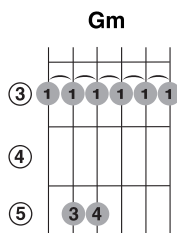
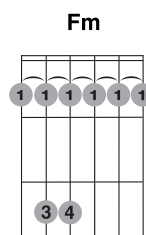
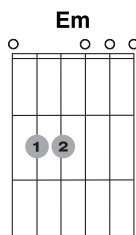
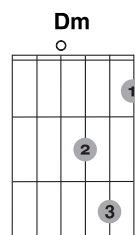
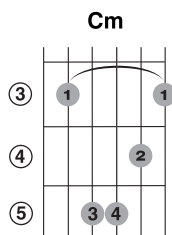
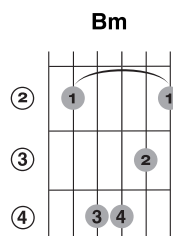
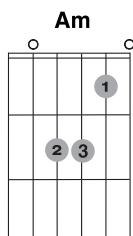

Basisakkoorden klein (mineur)

Goeie songwriters kunnen toveren door op het juiste moment een mineurakkoord in een majeurakkoordenreeks te stoppen. Een schoolvoorbeeld hiervan is de E mineur (Em) in de soulevergreen 'Stand by me' van Ben E. King. Het schema van de song is een eeuwige herhaling van G, Em, C en D, en het 'o, wat mooi'-effect bij de luisteraar valt precies samen met de openbaring die dat Em-akkoord tweeegbrengt. Sting heeft toegegeven dat hij daar en nergens anders de mosterd haalde voor de zeer verwante Policeklassieker 'Every breath you take'.

Dit zijn de akkoorden in klein/mineur:

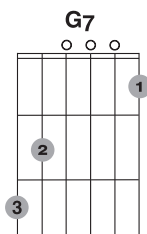
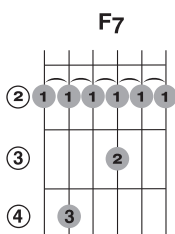
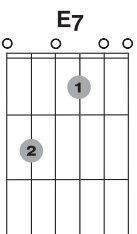
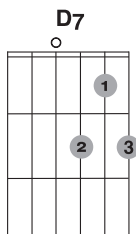
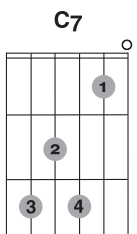
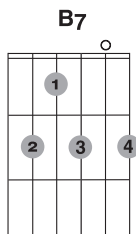
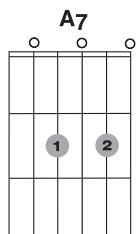
16 Am, Bm, Cm, Dm, Em, Fm, Gm.

7-akkoorden

Behalve dat 7-akkoorden ideale overgangs-akkoorden zijn, helpen ze je ook om 'logisch naar het volgende akkoord leidende melodietjes' te verzinnen. Zonder 7-akkoorden zou er in de wereldgeschiedenis van de songsmederij wellicht niemand 'his baby was gone'. Met andere woorden: zonder 7-akkoorden geen bluesmuziek.

A7, B7, C7, D7, E7, F7, G7.

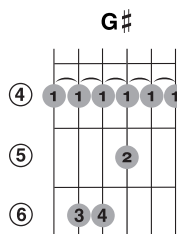
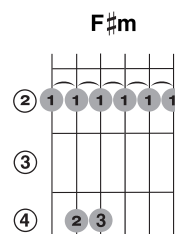
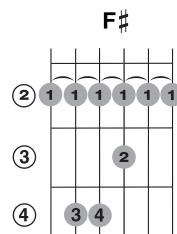
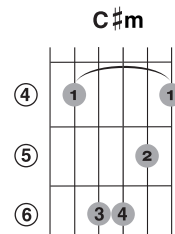
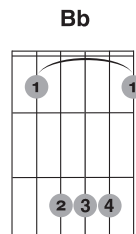

Zeg nooit nee tegen een barré

Natuurlijk bestaan al die basisakkoorden ook in de kruis (#)- of bemol (b)-variant: die geven extra speelruimte, want het leuke aan muziek is dat je vaak niet een hele noot, maar slechts een halve noot verschuift.

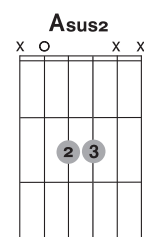
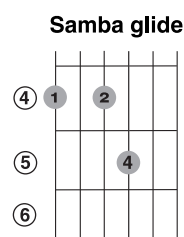
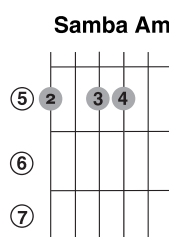
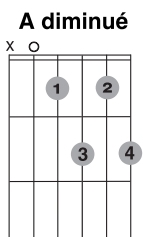
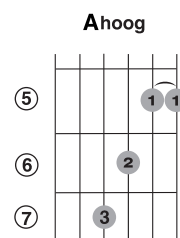
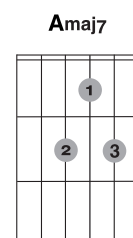
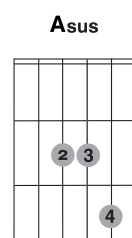
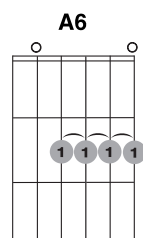
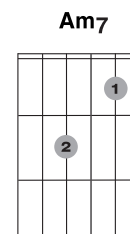
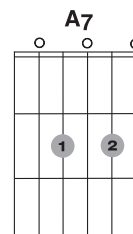
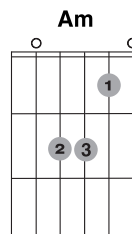
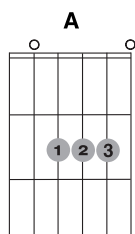
In die optiek is het superhandig als je de beruchte barrégreep beheerst. Hoe ga je daarbij te werk? Simpel: je drukt met je wijsvinger alle snaren in, en met de vingers die overblijven neem je bijvoorbeeld een 'gebarreerde' (en dus verschuifbare) E (E groot) en zo kan je er alle majeurakkoorden, ook de kruisen en bemols, mee spelen.

Hetzelfde geldt voor de gebarreerde Em (E mineur), waarmee je alle mineurakkoorden, ook de kruisen en bemols, kan spelen. Een barréakkoord spelen vergt wat moeite in het begin, maar we garanderen je: het is alle gevloek en bloed, zweet en tranen waard.

Voor de snelle jongens en meisjes en (toekomstige) virtuozen

Helemaal fantastisch is dat gitaarakkoorden ook nog allerlei nuances kunnen uitdrukken. Een 6-akkoord kan je song een aparte jazzy tint geven. En zonder een susakkoord had 'Venus' van Shocking Blue nooit bestaan, en had The Who, en vooral Pete Townshend, het met een pak Pinball Wizards (lees: hits) minder moeten stellen. Laat ons nu, zonder te overdrijven, eens kijken wat er allemaal mogelijk is met bijvoorbeeld een A-akkoord (la). Noot: met alle andere akkoorden kan je, op parallelle wijze, hetzelfde doen.

A groot, Am, A7, Am7, A6, Asus, Amaj7, A groot in hogere ligging en A diminué, samba Am, samba-glide vanaf Am en 'zwevende' A (groot noch klein).